

A múlt évtized regénye

Mit vártunk a hatvanas évektől • Képzeltbeli séta tíz esztendővel ezelőtt

Ma éjjel, amikor tizenkettőt üt az óra, nemcsak az óesztendőnek, hanem a hatvanas éveknek is búcsút mondunk. Holnaptól két számjegy is megváltozik a naptárban,

Mit adott Budapestnek a hetedik évtized? Mit hozott a pestieknek, s milyen új változásokat készített elő?

Fővárosi változások

1960. január 1-én két összeállítás jelent meg lapunkban. Az első címe: „Mai séta a jövő Budapestjén”, a második: „A jövő évtized regénye”.

Ha most elolvassuk, hogyan képzeltek el a tudósok, neves közéleti személyiségek a fejlődést, úgy érezzük, sokkal több változás történt, mint ahogy tíz évvel ezelőtt számítottuk. Gazdagabb lett a valóság, mint volt a jóslat. Igaz, egy-két ötlet csak álom maradt. De nagyon sok mérésnek hitt elgondolás megvalósult, s több is, mint véltük.

A hetedik évtized első napján is megszámozták, hány ember él Pesten. Akkor 1 millió 807 ezer pestit írták össze. Most hányan leszünk? Valószínű, hogy több mint kétfélmillióan.

Nemcsak számban gyarapodtunk. Tíz évvel ezelőtt a tudósok azt jövendölték: „Új korszak kezdődik az étkezésben”. Több sajtót, tejet, húst, zöldség- és gyümölcslelét fogyasztunk majd — mondták. Megvalósult a jövendölés. Ma a gyerekek magasabbra nőnek és minden pesti súlyosabb, mint volt 1959 szilveszterén. Ezt nemrég a BKV vezetői is megállapították. Eddig a százfőhelyes buszba 150 utast is beszoríthattak, most legfeljebb már csak 140-et...

A Holdon — és Pesten

Két 1960-as jóslat:

„Az évtizedben várható — írtuk —, hogy az ember személyesen is megjelenjék a Holdon.”

S e sorok felett:

„Kényelmesebb, gyorsabb utazás — helikopteren.”

Az egyik jóslat bevált. A másik — a Pestre vonatkozó — nem.

Tény, hogy 1960. január elsején is nagyon óvatosan szóltak a szakemberek a fővárosi közlekedésről. Több száz busz, villamos kell, hogy enyhüljenek a gondok — jelentették ki. Tíz év alatt sok-sok milliárdot fordított a tanács a közlekedési beruházásokra. Elkészült az Erzsébet-híd, aluljárók, utak épültek, kicserélték a buszokat, megtöbbszöröződött a személykocsi száma. Mégis: a zsúfoltság nem enyhült.

Ma már régi

A legtöbb változást az építőknek köszönhetjük. 1960. január 1.: épül a

Hol volt még tíz évvel ezelőtt Újpalota, Zugló vagy az óbudai központ terve? Óbuda a főváros elhanyagolt negyede — szomorúkodott 1960. január 1-én az Esti Hírlap tudósítója. S mi több, még Kelenföldről se tud, amikor a jövő Budapestjéről ír.

Városközpontok

A Várról vagy a Dunaparttól akkor még alig olvashattunk. A Sziget vagy a Népliget nevével sem találkozunk az évtizeddel ezelőtti lapokban. S nem kellett nagyobb feltűnést a hír: készül az erzsébeti városközpont terve.

Akkor még kevesen tudták, hogy az első tervet követi majd a budafoki, az óbudai, az újpesti, a kőbányai, s a többi új városközpont felépítésének javaslata, s megkezdődik a külső városnegyedek felújítása, amely talán a legjelentősebb változást hozza Budapest életébe.

Aczél Kovács Tamás